

Chương trình Khuyến nông có sự tham gia tại Việt Nam

*... cùng chia sẻ kiến thức, kinh nghiệm sản xuất,
hướng đến đáp ứng nhu cầu nông dân ...*

**Giới thiệu về chương trình
Khuyến nông có sự tham gia
tại Việt Nam (PAEX)**

PAEX - Số 1 (Tháng 02/2009)

Thư ngỏ

Thân chào quý đồng nghiệp và bạn đọc!

Chương trình Khuyến nông có sự tham gia phía Nam, Việt Nam (PAEX) rất hân hạnh giới thiệu đến quý đồng nghiệp và các bạn tờ tin (Newsletter) của Chương trình. Mục đích chính của nó là nhằm cung cấp và trao đổi thông tin giữa các thành viên tham gia PAEX về các hoạt động, kinh nghiệm cũng như các sự kiện đang diễn ra của Chương trình. Thông qua tờ tin này, PAEX cũng mong muốn được chia sẻ thông tin và kết quả của Chương trình đến quý bạn đọc, các cơ quan khuyến nông hay cán bộ khuyến nông và quý đồng nghiệp trên khắp mọi miền đất nước. Chúng tôi hy vọng rằng những thông tin của tờ tin về Chương trình sẽ mang lại hữu ích cho quý đồng nghiệp và các bạn. Chúng tôi cũng rất mong mọi lắng nghe ý kiến đóng góp từ các bạn để tờ tin ngày càng tốt hơn. Các bạn có thể gửi những ý kiến phản hồi cho tờ tin theo địa chỉ paex@ctu.edu.vn

Chân thành cảm ơn!

Nguyễn Duy Cần & Simon Jeanmart
Ban điều phối chương trình

Ban biên tập
Nguyễn Thanh Bình
Simon Jeanmart
Nguyễn Văn Nay
Trần Quốc Nhân
Đỗ Văn Hoàng
Nguyễn Kim Hành
Võ Hồng Dũng
Phạm Thị Pari
Huỳnh Thị Đan Anh

Hiệu đính
Huỳnh Trần Quốc
Nguyễn Duy Cần

NỘI DUNG

Hội thảo khởi động chương trình khuyến nông có sự tham gia ở phía Nam, Việt Nam

Sự tiếp diễn từ dự án MDAEP đến chương trình PAEX.....	3
Thông tin tổng quát về chương trình PAEX.....	3
Giới thiệu về tổ chức VVOB và các cơ quan điều phối ở Việt Nam.....	4
Nghiên cứu hiện trạng hoạt động khuyến nông tại các tỉnh tham gia chương trình PAEX.....	6
Hội thảo khởi động chương trình khuyến nông có sự tham gia (PAEX) các tỉnh phía Nam giai đoạn 2008 – 2010.....	10
Thông tin về các câu lạc bộ tham gia chương trình PAEX	12
Tiêu chí chọn các CLB tham gia PAEX-Trường hợp ở Hậu Giang.....	15
Huấn luyện PTĐ cho cán bộ khuyến nông ĐBSCL	15
Trang thơ.....	16
Đoàn khuyến nông Campuchia thăm chương trình PAEX Cần Thơ.....	17
Chuyên gia Kathleen Locus đến Việt Nam.....	18
Chia tay điều phối viên chương trình PAEX.....	19
Chuyến thăm của giám đốc chương trình VVOB Việt Nam đến PAEX.....	19
Chuyến tham quan dự án bèo lục bình ở Hậu Giang.....	20
Thông tin đào tạo và huấn luyện.....	20

Địa chỉ liên lạc:

Viện Nghiên cứu Phát triển ĐBSCL - Trường Đại học Cần Thơ, Khu II, Đường 3/2, Quận Ninh Kiều, TP Cần Thơ
Email: paex@ctu.edu.vn - ĐT: 07103 73 37 03

Sự tiếp diễn từ dự án MDAEP đến chương trình PAEX

Từ năm 2002 dự án MDAEP – Dự án Khuyến nông đồng bằng sông Cửu Long – do VVOB (Vương quốc Bỉ) tài trợ, được điều phối thực hiện bởi Viện Nghiên cứu Phát triển ĐBSCL (Đại học Cần Thơ) và sự hợp tác của các Trung tâm Khuyến nông (TTKN) các tỉnh ĐBSCL. Đây là dự án khuyến nông đầu tiên ở ĐBSCL áp dụng phương thức tiếp cận “Khuyến nông có sự tham gia của người dân”, còn gọi là PTĐ. Dự án MDAEP đầu tiên chỉ thực hiện ở 4 tỉnh của ĐBSCL (An Giang, Bến Tre, Sóc Trăng và Cà Mau). Sau 2 năm thực hiện, dự án đã cho những kết quả tích cực, cán bộ khuyến nông tham gia dự án được cải thiện về kỹ năng khuyến

nông, hoạt động khuyến nông của họ ngày càng có hiệu quả, nông dân rất hài lòng về cách tiếp cận mới và họ được trao quyền, tham gia tích cực hơn. Sự thành công này đã làm lan tỏa đến các tỉnh khác của ĐBSCL, cuối năm 2003 tất cả các tỉnh còn lại tham gia vào dự án và áp dụng PTĐ, mở rộng và phát triển giai đoạn 2 (2005-2007) – lồng ghép và thể chế hóa PTĐ vào hoạt động khuyến nông thường xuyên. Cuối năm 2007, dựa trên thành quả trước đó và yêu cầu của các TTKN, chương trình PAEX – Chương trình Khuyến nông có sự tham gia ở phía Nam – được VVOB tiếp tục tài trợ, là bước nối tiếp của dự án MDAEP. Chương trình này thực hiện từ 2008

đến 2010, tập trung ở 5 tỉnh trọng điểm gồm 2 tỉnh Đông Nam Bộ (Bình Phước, Bà Rịa – Vũng Tàu) và 3 tỉnh Tây Nam Bộ (An Giang, Sóc Trăng, Hậu Giang). Ý tưởng chính của chương trình mới này là cùng cố về phương pháp khuyến nông để có thể đóng góp xây dựng tại Việt Nam một chương trình khuyến nông đáp ứng nhu cầu thực tế của nông dân nhiều hơn. Đề án mới này cũng phù hợp với Nghị định số 56/2005 của Chính phủ và Thông tư số 60/2005 của Bộ NN-PTNT về khuyến khích các hoạt động khuyến nông, trong đó khuyến nông phải xuất phát từ nhu cầu thực tế của nông dân và tăng cường sự tham gia của nông dân nhiều hơn.

Nguyễn Duy Cần

Thông tin tổng quát về chương trình PAEX

PAEX là chương trình Khuyến nông có sự tham gia tại Việt Nam do VVOB tài trợ. Chương trình PAEX được thực hiện tại miền Nam, gồm 2 tỉnh Đông Nam Bộ và 3 tỉnh Tây Nam Bộ. Thời gian đầu tư của chương trình kéo dài từ giữa năm 2008 đến cuối năm 2010.

Mục đích: Mục đích chính của chương trình này là nhằm cải thiện về chất lượng hệ thống khuyến nông nhằm đóng góp vào sự phát triển bền vững về nguồn nhân lực và giúp giảm nghèo ở Việt Nam, và thực hiện khuyến nông dựa trên nhu cầu của nông dân.

Mục tiêu cụ thể: Cùng cố về phương pháp khuyến nông (khuyến ngư), đặc biệt là kỹ năng khuyến nông có sự tham gia cho các thành viên tham gia chương trình, góp phần cải thiện hệ thống khuyến nông để hoạt động ngày càng hiệu quả hơn ở khu vực phía Nam, Việt Nam.

Kinh phí: Tổng kinh phí Chương trình: 827.220 euro.

Các kết quả (KQ) dự kiến của chương trình:

- KQ1. Các Câu lạc bộ Khuyến nông (CLBKN) tham gia chương trình trở nên năng động và hoạt động tốt,
- KQ2. Cán bộ tham gia vào các hoạt động khuyến nông có khả năng áp dụng các phương pháp khuyến nông có sự tham gia,

- KQ3. Một trung tâm đào tạo có thể tổ chức các khóa tập huấn ngắn hạn về phương pháp khuyến nông (có sự tham gia),

- KQ4. Các phương pháp khuyến nông có sự tham gia (PTĐ) là một phần của các hoạt động khuyến nông thường lệ của các Trung tâm Khuyến nông,

- KQ5. Các tổ chức khác có tham gia hoạt động khuyến

nông (như Hội Phụ nữ, Hội Nông dân) áp dụng được các phương pháp khuyến nông có sự tham gia,

- KQ6. Sở NN-PTNT hỗ trợ và cam kết ủng hộ việc áp dụng các phương pháp khuyến nông có sự tham gia.

Đối tượng hưởng lợi: Các Trung tâm Khuyến Nông (TTKN) và cán bộ tại các tỉnh tham gia chương trình; Cán bộ của các tổ chức đoàn thể tại địa phương tham gia chương trình; Nông dân là thành viên của CLB KN và các tổ chức khác của nông dân tại các tỉnh tham gia chương trình.

Các cơ quan thành viên của Chương trình:

- Các thành viên chiến lược của chương trình: Bộ Kế hoạch và Đầu tư; Trung tâm Khuyến Nông và Khuyến ngư Quốc gia (Bộ NN-PTNT); Sở NN-PTNT các tỉnh Sóc Trăng, Hậu Giang, An Giang, Bà Rịa-Vũng Tàu, và Bình Phước.

- Các thành viên thực hiện chương trình: Viện Nghiên cứu Phát triển Đồng bằng sông Cửu Long, Đại học Cần Thơ; Viện Khoa học Nông nghiệp Miền Nam, Thành phố Hồ Chí Minh; Các Trung tâm Khuyến nông của 5 tỉnh thành viên.

Sự tham gia của các tổ chức vào Chương trình: Sự hợp tác và tham gia của các tổ chức khác nhau vào Chương trình là yếu tố tiên quyết của sự thành công. PAEX kêu gọi sự hợp tác và tham gia của các nhà khoa học, các nhà làm khuyến nông, đặc biệt các cơ quan khuyến nông, có thể chia sẻ trong suốt tiến trình của Chương trình.

Nguyễn Duy Cần

Chương trình Khuyến nông có sự tham gia, ở phía Nam (PAEX) do Tổ chức hợp tác phát triển và Hỗ trợ kỹ thuật vùng Fla-măng của Vương Quốc Bỉ (VVOB) tài trợ được điều phối thực hiện bởi hai cơ quan đó là Viện Nghiên cứu Phát triển Đồng bằng sông Cửu Long (Đại học Cần Thơ) và Viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp Miền Nam (TP Hồ Chí Minh). Đôi nét giới thiệu về các tổ chức/cơ quan này được trình bày tóm tắt ở đây để độc giả hiểu rõ hơn về hoạt động của

Viện Nghiên cứu Phát triển ĐBSCL (MDI)

Viện Nghiên cứu Phát triển ĐBSCL (PTĐB) là cơ quan đào tạo và nghiên cứu khoa học thuộc Trường Đại học Cần Thơ. Viện đóng góp rất quan trọng trong lãnh vực đào tạo nguồn nhân lực cho ĐBSCL:

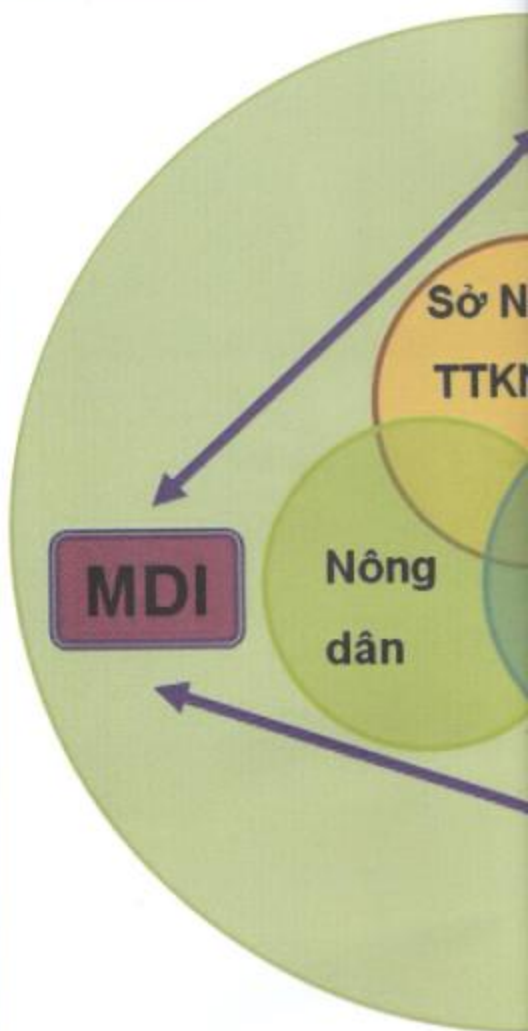
- Đào tạo đại học và cao học ngành Phát triển nông thôn
- Giảng dạy các học phần liên quan cho các ngành kỹ thuật nông nghiệp
- Huấn luyện cho cán bộ và nông dân địa phương về kỹ năng và kỹ thuật nông nghiệp, sản xuất lúa, hệ thống canh tác, quản lý kinh tế hộ, sản xuất giống nông hộ,...
- Huấn luyện cho cán bộ và kỹ thuật viên về kỹ năng và phương pháp khuyến nông, PRA, phát triển cộng đồng, quản lý tổ chức câu lạc bộ nông dân,...
- Cung cấp tư vấn về xây dựng dự án và phát triển dự án phát triển nông thôn

Viện PTĐB tham gia và thực hiện các đề tài nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế xã hội và nông thôn ĐBSCL:

- Nghiên cứu phát triển tài nguyên cây trồng, chọn tạo giống lúa mới, ứng dụng băng so màu lá lúa để bón phân cho lúa, bảo tồn và phát triển đa dạng sinh học
- Nghiên cứu các hệ thống canh tác thích hợp, quản lý và sử dụng tài nguyên và phát triển các hệ thống nông nghiệp thích nghi ở các vùng sinh thái khác nhau của ĐBSCL
- Nghiên cứu kinh tế, thương mại và thị trường nông thôn, phát triển doanh nghiệp vừa và nhỏ ở nông thôn, nghiên cứu về các ngành hàng nông sản chủ lực ở ĐBSCL
- Nghiên cứu các vấn đề xã hội, phát triển nông thôn, xây dựng xã nông thôn mới, nâng cao năng lực cán bộ và nông dân địa phương, tri thức tam nông

MDI rất mong muốn được hợp tác với tất cả các cơ quan, kể cả trong nước và quốc tế để có cơ hội đóng góp nhiều hơn vào sự phát triển nông nghiệp, nông thôn bền vững và cải thiện đời sống nông dân.

Nguyễn Duy Cán

Tổ chức hợp tác phát triển và Hỗ trợ kỹ thuật vùng Fla-măng của Vương quốc Bỉ (VVOB)

VVOB là tên viết tắt của Tổ chức Hợp tác phát triển và Hỗ trợ kỹ thuật vùng Fla-măng (Vương quốc Bỉ). Được thành lập từ năm 1982, các hoạt động chủ yếu của tổ chức này tập trung vào lĩnh vực giáo dục và đào tạo tại các nước đang phát triển.

Tổ chức này đã thực hiện nhiều dự án tại Châu Mĩ Latinh, Châu Phi và Châu Á (bao gồm Campuchia và Việt Nam). Cơ quan này hoạt động dựa trên sự hỗ trợ về tài chính của chính phủ Bỉ và vùng Flemish. Ba hoạt động chính mang tính chiến lược của VVOB bao gồm: phát triển năng lực địa phương, nâng cao tính tự chủ của nước sở tại và chú trọng sự bền vững. Thông qua các hoạt động đó, cơ quan này mong muốn làm cho các hoạt động đạt đến sự phát triển bền vững và giảm nghèo thông qua phát triển nguồn nhân lực. Thông qua các chương trình thuộc lĩnh vực giáo dục và đào tạo, VVOB hướng sự quan tâm vào các chủ đề về HIV/ AIDS, bảo vệ môi trường và các vấn đề về giới.

VVOB đã có nhiều hoạt động rất tích cực ở Việt Nam bắt đầu từ năm 1992. Trong lĩnh vực nông nghiệp và khuyến nông, VVOB bắt đầu với dự án khuyến nông đồng bằng sông Cửu Long (MDAEP) tại ĐBSCL trong năm 2001 và tại miền Đông Nam Bộ với dự án khuyến nông cho người nghèo (PAEP) bắt đầu vào năm 2005. Năm 2008, VVOB thực hiện một chương trình mới với tên gọi Khuyến nông có sự tham gia ở phía Nam, Việt Nam (PAEX) kéo dài từ 2008 – 2010. Chương trình PAEX đang được thực hiện tại 3 tỉnh đồng bằng sông Cửu Long (An Giang, Hậu Giang và Sóc Trăng) và 2 tỉnh miền Đông Nam Bộ (Bà Rịa - Vũng Tàu và Bình Phước).

Simon Jeanmart

Viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp Miền Nam (IAS)

Viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp Miền Nam được thành lập trên cơ sở của Viện Khảo cứu Nông nghiệp Đông Dương (năm 1925); năm 1981 sau khi sát nhập với Phân viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp Miền Nam tại thành phố Hồ Chí Minh, Viện mang tên Viện Kỹ thuật Nông nghiệp Miền Nam; năm 1990 Viện đổi tên thành Viện Khoa học Nông Nghiệp Miền Nam; năm 1998, Viện Khoa học Nông nghiệp Miền Nam được đổi tên thành Viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp Miền Nam với tên giao dịch quốc tế là Institute of Agricultural Science for Southern Vietnam (IAS). Đây là một Viện nghiên cứu đa ngành, hoạt động trong các lĩnh vực:

- Nuôi giữ giống gốc, bảo tồn quỹ gen, công nghệ sinh học, lai tạo, chọn tạo, nhân giống các loại vật nuôi cây trồng nông nghiệp.
- Nghiên cứu quy luật phát sinh phát triển, phòng trừ sâu, bệnh hại; kỹ thuật canh tác; hệ thống nông nghiệp; bảo vệ môi trường sinh thái; chế biến bảo quản các sản phẩm nông nghiệp phục vụ cho sự phát triển nông nghiệp vùng. Nghiên cứu xây dựng quy trình chăn nuôi an toàn, phòng, chống dịch bệnh bảo vệ sức khỏe gia súc.
- Nghiên cứu kinh tế thị trường, hạ tầng cơ sở nông nghiệp nông thôn của vùng.
- Nghiên cứu chính sách chiến lược phát triển, quy trình tiêu chuẩn kỹ thuật và định mức kinh tế kỹ thuật trong nông nghiệp phục vụ cho quản lý Nhà nước.
- Thực hiện các dịch vụ chuyển giao công nghệ trong lĩnh vực nông nghiệp giống cây trồng, giống vật nuôi, dinh dưỡng và thức ăn gia súc, chuồng trại, sinh sản, công nghệ chế biến, bảo quản sản phẩm.
- Đào tạo cán bộ khoa học nông nghiệp có trình độ tiến sĩ và bồi dưỡng cán bộ kỹ thuật viên ngành nông nghiệp, thực hiện hợp tác quốc tế về khoa học công nghệ và đào tạo.
- Về hợp tác quốc tế, Viện đã có mối quan hệ hợp tác với hơn 40 tổ chức Chính phủ và phi Chính phủ cùng gần 30 doanh nghiệp và tổ chức kinh tế ngoài nước.

Nguyễn Kim Hành

NGHIÊN CỨU HIỆN TRẠNG HOẠT ĐỘNG KHUYẾN NÔNG TẠI CÁC TỈNH THAM GIA CHƯƠNG TRÌNH PAEX

Trần Quốc Nhân, Nguyễn Thị Hoài Châu, Lê Văn Gia Nhỏ, Nguyễn Duy Cần và Nico Vromant

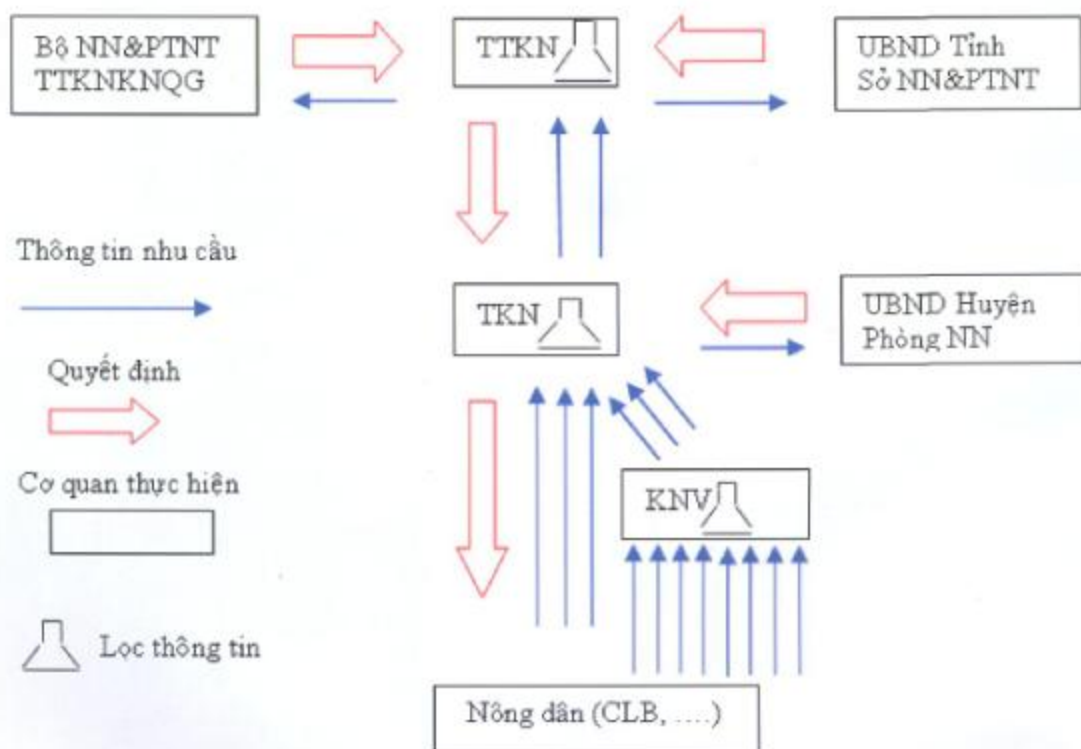
1. Giới thiệu

Nghiên cứu thực trạng hoạt động khuyến nông tại các tỉnh tham gia chương trình Khuyến nông ở phía Nam (PAEX) được thực hiện trong tháng 3/2008 tại 3 tỉnh ĐBSCL (An Giang, Hậu Giang và Sóc Trăng) và 2 tỉnh miền Đông Nam Bộ (Bà Rịa - Vũng Tàu và Bình Phước). Mục tiêu của nghiên cứu này nhằm xác định hiện trạng hoạt động khuyến nông của các tỉnh tham gia chương trình PAEX. Nghiên cứu sử dụng phỏng vấn bán cấu trúc và thực hiện ở 2 cấp độ, bao gồm lãnh đạo các trung tâm khuyến nông (TTKN) và lãnh đạo các trạm khuyến nông (TKN). Ngoài ra, các số liệu thứ cấp cũng được thu thập để phục vụ cho nghiên cứu. Kết quả nghiên cứu được sử dụng làm cơ sở

xây dựng kế hoạch hoạt động cho chương trình PAEX tại từng tỉnh. Đồng thời đây cũng được xem là tư liệu cho tiến trình theo dõi và đánh giá kết quả chương trình ở những giai đoạn sau.

2. Tiến trình xây dựng kế hoạch khuyến nông

Ở mỗi địa phương hàng năm đều xây dựng 2 kế hoạch khuyến nông dựa theo nguồn cung cấp kinh phí hoạt động: (1) Kế hoạch khuyến nông quốc gia do Trung tâm Khuyến nông Khuyến ngư Quốc gia (TTKNKNQG) thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn cung cấp kinh phí; và (2) Kế hoạch khuyến nông địa phương do Ủy ban nhân dân tỉnh cung cấp kinh phí.

Sơ đồ tiến trình lập kế hoạch khuyến nông của TTKN

NGHIÊN CỨU HIỆN TRẠNG HOẠT ĐỘNG KHUYẾN NÔNG TẠI CÁC TỈNH THAM GIA CHƯƠNG TRÌNH PAEX

Trần Quốc Nhân, Nguyễn Thị Hoài Châu, Lê Văn Gia Nhỏ, Nguyễn Duy Cần và Nico Vromant

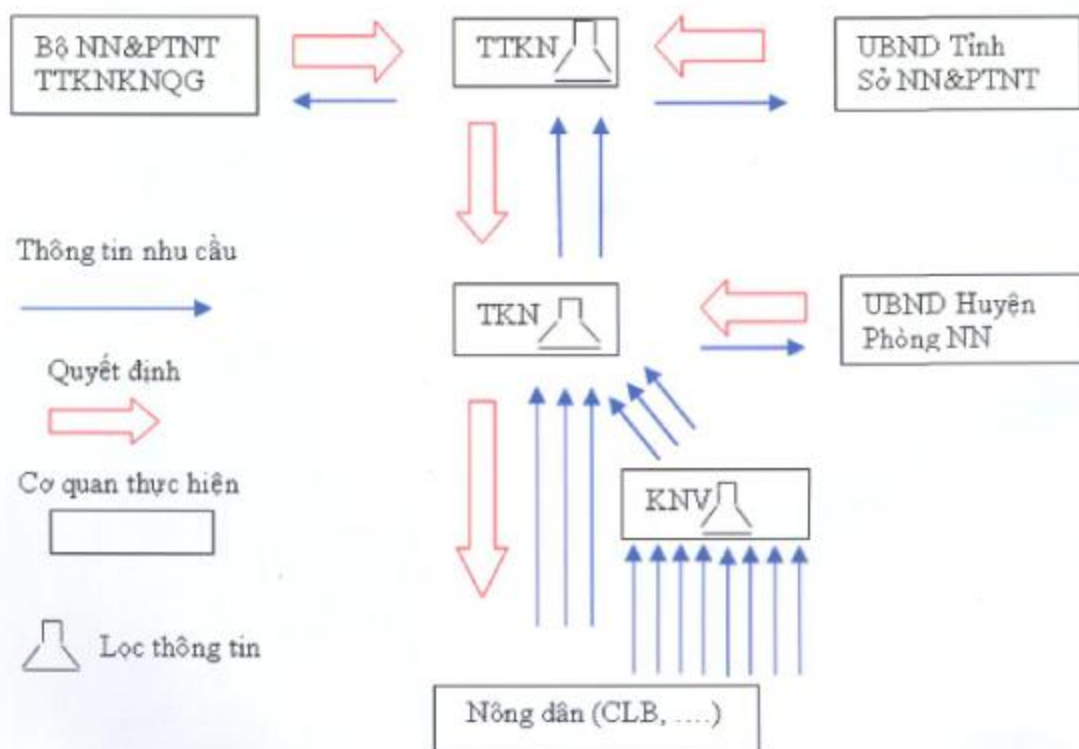
1. Giới thiệu

Nghiên cứu thực trạng hoạt động khuyến nông tại các tỉnh tham gia chương trình Khuyến nông ở phía Nam (PAEX) được thực hiện trong tháng 3/2008 tại 3 tỉnh ĐBSCL (An Giang, Hậu Giang và Sóc Trăng) và 2 tỉnh miền Đông Nam Bộ (Bà Rịa - Vũng Tàu và Bình Phước). Mục tiêu của nghiên cứu này nhằm xác định hiện trạng hoạt động khuyến nông của các tỉnh tham gia chương trình PAEX. Nghiên cứu sử dụng phỏng vấn bán cấu trúc và thực hiện ở 2 cấp độ, bao gồm lãnh đạo các trung tâm khuyến nông (TTKN) và lãnh đạo các trạm khuyến nông (TKN). Ngoài ra, các số liệu thứ cấp cũng được thu thập để phục vụ cho nghiên cứu. Kết quả nghiên cứu được sử dụng làm cơ sở

xây dựng kế hoạch hoạt động cho chương trình PAEX tại từng tỉnh. Đồng thời đây cũng được xem là tư liệu cho tiến trình theo dõi và đánh giá kết quả chương trình ở những giai đoạn sau.

2. Tiến trình xây dựng kế hoạch khuyến nông

Ở mỗi địa phương hàng năm đều xây dựng 2 kế hoạch khuyến nông dựa theo nguồn cung cấp kinh phí hoạt động: (1) Kế hoạch khuyến nông quốc gia do Trung tâm Khuyến nông Khuyến ngư Quốc gia (TTKNKNQG) thuộc Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn cung cấp kinh phí; và (2) Kế hoạch khuyến nông địa phương do Ủy ban nhân dân tỉnh cung cấp kinh phí.

Sơ đồ tiến trình lập kế hoạch khuyến nông của TTKN

3. Vai trò của các chủ thể trong tiến trình xây dựng kế hoạch khuyến nông

Kế hoạch khuyến nông hàng năm được xây dựng trên cơ sở sự tham gia của nhiều nhóm với các vai trò và chức năng khác nhau.

(1) Nông dân/câu lạc bộ (CLB): Các nhu cầu, trở ngại trong sản xuất của người dân được cán bộ khuyến nông (CBKN) nắm bắt thông qua các buổi tập huấn, hội thảo đầu bờ là chủ yếu. Nông dân chưa thật sự tham gia ý kiến và quyết định trong tiến trình xây dựng kế hoạch khuyến nông hàng năm.

(2) Cán bộ khuyến nông/Khuyến nông viên (KNV): CBKN không có những hoạt động đánh giá nhu cầu nông dân một cách chính thức, họ ghi nhận những nhu cầu, khó khăn của người dân trong quá trình công tác, tiếp xúc với nông dân. CBKN sẽ tổng hợp và chọn lựa các nhu cầu dựa vào định hướng của ngành nông nghiệp tại địa phương và báo cáo về trạm. Đây là bộ lọc thông tin đầu tiên trong tiến trình xây dựng kế hoạch. Do vậy, phương pháp thu thập thông tin, kỹ năng phân tích, tổng hợp và quan điểm của KNV ảnh hưởng trực tiếp đến tính sát thực của kế hoạch khuyến nông và nhu cầu người dân.

(3) Trạm khuyến nông: Kế hoạch khuyến nông cấp huyện được xây dựng dựa trên 3 nguồn thông tin chủ yếu: (1) báo cáo của KNV xã; (2) Thông tin từ CBKN trạm thu nhận qua quá trình công tác, tiếp xúc với nông dân và (3) định hướng phát triển ngành nông nghiệp địa phương. Đây là bộ lọc thông tin thứ 2 trong tiến trình lập kế hoạch. Trong tiến trình xử lý thông tin giai đoạn này nhu cầu ban đầu của nông dân thông thường không còn có ý nghĩa như ban đầu, mà được "chế biến" theo "khẩu vị" của TKN. Vì vậy CBKN sâu sát, gần gũi với ND thường xuyên thì kế hoạch sẽ phù hợp và sát với thực tế hơn.

Ở một số nơi, TKN còn xây dựng thêm kế hoạch khuyến nông địa phương dựa trên nguồn kinh phí sự nghiệp tại địa phương dành cho hoạt động khuyến nông. Phòng nông nghiệp huyện là nơi đánh giá kế hoạch này và quyết định việc cấp kinh phí hoạt động. Nguồn kinh phí này thường không ổn định và có sự khác biệt tùy vào điều kiện ở từng địa phương.

(4) Phòng nông nghiệp: Đơn vị phê duyệt, có quyền quyết định, thay đổi và cấp kinh phí thực hiện kế hoạch khuyến nông huyện. Phòng nông

nghiệp sẽ trình kế hoạch khuyến nông huyện lên ủy ban nhân dân ký duyệt.

(5) Trung tâm khuyến nông: Là chủ thể quan trọng trong tiến trình xây dựng kế hoạch khuyến nông. Kế hoạch khuyến nông được thực hiện dựa trên: (1) chủ trương chính sách của Bộ, TTKNKNQG; (2) định hướng phát triển nông nghiệp của tỉnh; (3) mục tiêu, chiến lược phát triển của TTKN và (4) kế hoạch khuyến nông từ các TKN. Đây là bộ lọc thứ 3 trong tiến trình xây dựng kế hoạch khuyến nông. Và như vậy kế hoạch khuyến nông có thể có khoảng cách rất xa với nhu cầu ban đầu của nông dân.

(6) Sở Nông nghiệp & Phát triển Nông thôn và Ủy ban nhân dân tỉnh: Sở NN&PTNT giữ vai trò quan trọng trong việc quyết định kế hoạch khuyến nông sẽ thực hiện như thế nào. Sở NN&PTNT và UBND tỉnh là đơn vị quyết định cuối cùng trong tiến trình xây dựng lập kế hoạch và quyết định nguồn kinh phí hoạt động khuyến nông ở tỉnh.

(7) Trung tâm Khuyến nông Khuyến ngư Quốc gia và Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn: Là cơ quan quyết định cuối cùng nội dung kế hoạch khuyến nông quốc gia và cấp kinh phí thực hiện kế hoạch.

4. Đánh giá kế hoạch khuyến nông từ góc độ của cán bộ khuyến nông

Tiến trình xây dựng và thực hiện kế hoạch khuyến nông vẫn còn nhiều bất cập do vậy ảnh hưởng đến tiến trình thực hiện và hiệu quả các chương trình. (1) Các chương trình của khuyến nông quốc gia thường cấp kinh phí chậm trễ, khoảng cách giữa thời gian lập kế hoạch và thực hiện quá dài do vậy trong quá trình triển khai đến nông dân gặp nhiều khó khăn trong chọn nông dân tham gia mô hình, sự trượt giá của các khoản hỗ trợ giữa kế hoạch và thực tế khi triển khai. (2) Chương trình khuyến nông quốc gia thiếu tính linh hoạt nên không đáp ứng được tính thời sự của thực tế sản xuất và nhu cầu của người dân. (3) Kế hoạch khuyến nông quốc gia vẫn còn mang tính áp đặt, chỉ đạo từ trên xuống. Do vậy nhiều chương trình không phù hợp khi triển khai về địa phương trạm khuyến nông không nhận, nông dân không muốn thực hiện và xảy ra tình trạng Trạm Khuyến nông bị "ép" nhận thực hiện.

5. Tình hình hoạt động của CLB khuyến nông hiện nay

Các CLB được thành lập và phân hoá theo 2 xu hướng: (1) CLB thành lập theo yêu cầu của TTKN và luôn trông chờ sự hỗ trợ từ bên ngoài và thụ động. (2) CLB hình thành tự phát do những nông dân có cùng mục tiêu và sở thích. Đa số CLB được thành lập theo yêu cầu của TTKN với mục đích tạo điều kiện thuận lợi cho hoạt động chuyển giao khoa học kỹ thuật, đó là môi trường để nông dân học hỏi và chia sẻ kinh nghiệm và kỹ thuật trong sản xuất. Đồng thời các CLB cũng là những hạt nhân trong việc phổ biến các mô hình, kỹ thuật mới.

Kết quả khảo sát cho thấy phần lớn các CLB khuyến nông hoạt động kém hiệu quả. Hầu hết các CLB ở tỉnh BRVT và BP không còn hoạt động mà chỉ có tên trên danh nghĩa. Theo đánh giá của tỉnh Sóc Trăng và Hậu Giang thì tại 2 địa phương này số CLB hoạt động mạnh và khá chiếm khoảng 30 – 40%. Tiêu chí đánh giá CLB chủ yếu dựa vào: (1) sự tham gia của thành viên trong các hoạt động, duy trì hợp lệ thường xuyên, (2) CLB xây dựng quỹ tương trợ và năng lực quản lý nguồn quỹ, (3) khả năng tổ chức, quản lý và lập kế hoạch hoạt động cho CLB và (4) hoạt động ứng dụng khoa học kỹ thuật trong sản xuất.

6. Năng lực khuyến nông của CBKN

Về trình độ chuyên môn, hầu hết CBKN ở TTKN có trình độ từ đại học trở lên. CBKN ở trạm có trình độ từ trung cấp trở lên. Những cán bộ làm việc lâu năm ngoài kiến thức chuyên môn vững vàng họ còn tích lũy được nhiều kinh nghiệm và kỹ năng trong giao tiếp và huấn luyện cho nông dân. Những CBKN trẻ nhìn chung kỹ năng khuyến nông còn yếu, chưa có nhiều kinh nghiệm thực tế và ít có cơ hội tham gia các lớp huấn luyện nâng cao nghiệp vụ. Trong hoạt động khuyến nông cách tiếp cận khuyến nông truyền thống TOT (chuyển giao kỹ thuật) vẫn là chủ yếu.

Điểm đáng chú ý là phần lớn CBKN của 4 tỉnh An Giang, Hậu Giang, Sóc Trăng và Bà Rịa-Vũng Tàu đã tiếp cận phương pháp khuyến nông có sự tham gia (PTD). Tuy nhiên, chỉ một số CBKN vận dụng cách tiếp cận có sự tham gia công tác khuyến nông. Các TTKN đều có kế hoạch đào tạo dài hạn nâng cao trình độ của đội ngũ CBKN. Hàng năm TTKN tổ chức tập huấn tại địa phương hoặc gửi cán bộ đến các Viện/ Trường để nâng cao kiến thức chuyên môn cũng như kỹ năng nghiệp vụ khuyến nông. Hoạt động đào tạo đội ngũ khuyến nông viên cơ sở về chuyên môn, phương pháp và kỹ năng khuyến nông là yêu cầu cấp bách để nâng cao hiệu quả hoạt động của mạng lưới này.

Đoàn cán bộ nghiên cứu chụp ảnh lưu niệm cùng với cán bộ khuyến nông tỉnh Bình Phước

7. Công tác tài liệu hóa và cập nhật thông tin của TTKN

Các TTKN đều chú trọng hoạt động thông tin quảng bá như sản xuất bản tin khuyến nông, in ấn tài liệu tập huấn chuyên giao kỹ thuật, tài liệu bướm hướng dẫn kỹ thuật. Các TTKN cũng chú trọng xây dựng trang web để cập nhật và quảng bá thông tin và hoạt động (TTKN tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu chưa có). Nguồn thông tin, tài liệu TTKN nhận được từ TTKNKNQG và trao đổi thông tin với TTKN các tỉnh bạn. Các thông tin này được lưu giữ tại phòng kỹ thuật hoặc phòng thông tin quảng bá của các TTKN do vậy CBKN, KNV và nông dân ít có cơ hội tiếp cận.

8. PAEX với những cơ hội và khó khăn

8.1. Cơ hội

- Phương pháp khuyến nông có sự tham gia – PTD phù hợp với xu hướng phát triển khuyến nông hiện nay của nước ta. TTKNKNQG đã xem PTD là một trong những phương pháp khuyến nông được khuyến khích áp dụng.

- Lãnh đạo các Sở NN&PTNT của 5 tỉnh tham gia PAEX ủng hộ cách tiếp cận PTD.

- Lãnh đạo các TTKN tham gia chương trình PAEX ủng hộ phương pháp khuyến nông có sự tham gia.

8.2. Khó khăn

- Mục tiêu của PAEX “khuyến nông theo nhu cầu của người nông dân” chưa được các bên đối tác hiểu rõ. Hầu hết các TTKN cho rằng kế hoạch khuyến nông hàng năm là theo nhu cầu ở dưới đưa lên, theo yêu cầu của địa phương. Trong suy nghĩ của TTKN, kế hoạch khuyến nông hiện nay đã đáp ứng theo nhu cầu của người nông dân. Lý luận của PAEX cho rằng khuyến nông theo nhu cầu của người nông dân, là người nông dân tham gia tiến trình quyết định nội dung của khuyến nông.

- Năng lực và kỹ năng của CBKN còn thiếu và yếu. Kết quả khảo sát cho thấy kỹ năng khuyến nông của đa số cán bộ trẻ (dưới 5 năm kinh nghiệm làm việc) ở cấp TTKN và TKN chưa tốt. Số CBKN được MDAEP và PAEP đào tạo phương pháp PTD (Hậu Giang, Sóc Trăng, An Giang và

Bà Rịa-Vũng Tàu) chưa áp dụng vào hoạt động thường xuyên của mình (do không có kinh phí thực hiện, phương pháp này tốn nhiều thời gian) và họ vẫn tiếp tục với cách làm khuyến nông truyền thống.

- Hệ thống khuyến nông viên cơ sở hiện nay còn nhiều bất cập. KNV hưởng mức lương/ trợ cấp thấp, làm việc kiêm nhiệm và thay đổi thường xuyên, yếu cả về trình độ chuyên môn lẫn kỹ năng khuyến nông. KNV là nơi ghi nhận nhu cầu của nông dân làm cơ sở cho việc xây dựng kế hoạch khuyến nông. Do vậy kỹ năng và năng lực của KNV tác động trực tiếp đến chất lượng của kế hoạch khuyến nông.

- Hiệu quả hoạt động của đa số CLB nông dân/ khuyến nông chưa cao, năng lực tổ chức, quản lý và điều hành CLB của đa số chủ nhiệm CLB còn yếu. Các CLB không chịu sự quản lý trực tiếp của hệ thống khuyến nông do vậy cơ quan khuyến nông chưa có sự đầu tư hỗ trợ, theo dõi và đánh giá đúng mức đảm bảo cho sự phát triển bền vững của các CLB khuyến nông.

9. Kết luận

- Tiến trình xây dựng kế hoạch khuyến nông nhu cầu từ dưới lên nhưng quyết định từ trên xuống.

- Hoạt động khuyến nông tại các tỉnh khảo sát có nền tảng ý tưởng dựa theo nhu cầu của nông dân nhưng quá trình lập kế hoạch khuyến nông lại qua quá nhiều cấp bậc (KNV → TKN → TTKN → Sở NN&PTNT → TTKNQG), kết quả khuyến nông chưa thật sự đáp ứng nhu cầu thực tế của người dân.

- Nhu cầu đào tạo, huấn luyện nghiệp vụ cho CBKN, KNV cơ sở là rất lớn và cấp bách. Vai trò đào tạo nông dân của khuyến nông càng trở nên quan trọng, khuyến nông đang trở thành trường học của người nông dân.

- Hiện nay nông dân làm ăn cá thể, nhỏ lẻ do vậy họ không có lợi thế cạnh tranh trong bối cảnh hội nhập kinh tế. Nhu cầu tất yếu nông dân phải liên kết lại với nhau. Tổ chức CLB khuyến nông/ nông dân là nhân tố quan trọng của khuyến nông hiện nay. Để nâng cao hiệu quả và chất lượng hoạt động khuyến nông cần quan tâm và giúp CLB khuyến nông/ nông dân phát triển mạnh và bền vững.

HỘI THẢO KHỞI ĐỘNG CHƯƠNG TRÌNH KHUYẾN NÔNG CÓ SỰ THAM GIA (PAEX) CÁC TỈNH PHÍA NAM GIAI ĐOẠN 2008 – 2010

Ngày 09/5/2008 tại Viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp miền Nam đã diễn ra hội thảo khởi động chương trình khuyến nông có sự tham gia (PAEX) các tỉnh phía Nam Việt Nam. Chương trình được hỗ trợ bởi Tổ chức Hợp tác phát triển và Hỗ trợ kỹ thuật vùng Fla-măng, Vương quốc Bỉ (VVOB) do Viện Nghiên cứu Phát triển ĐBSCL (MDI) điều phối khu vực ĐBSCL và Viện Khoa học Nông nghiệp Miền Nam (IAS) điều phối khu vực Đông Nam Bộ. Chương trình được thực hiện tại 3 tỉnh ĐBSCL (An Giang, Hậu Giang và Sóc Trăng) và 2 tỉnh vùng Đông Nam Bộ (Bà Rịa-Vũng Tàu và Bình Phước) giai đoạn 2008 – 2010. Hội thảo được tiến hành nhằm thảo luận kế hoạch thực hiện chương trình, thống nhất các mục tiêu chung và các hoạt động giữa các đối tác tham gia. Đồng thời hội thảo cũng là lời tuyên bố chương trình PAEX chính thức bắt đầu hoạt động.

Hội thảo có sự tham gia của lãnh đạo Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, lãnh đạo Trung tâm Khuyến nông (TTKN), phòng Thông tin quảng bá thuộc TTKN, đại diện Hội Nông dân và Hội Phụ nữ của 5 tỉnh tham gia chương trình. Hội thảo cũng có sự tham dự của GS. TS. Bùi Chí Bửu - Viện trưởng IAS, TS. Trần Thanh Bé - Giám đốc MDI, Bà Simone Goetschalckx - đại diện tổ chức VVOB tại Việt Nam, các điều phối viên và cán bộ tham gia chương trình PAEX. Tại hội thảo, TS. Nico Vromant - Điều phối PAEX khu vực ĐBSCL đã trình bày những nội dung chính mà PAEX sẽ thực hiện, bao gồm:

(1) Các hoạt động triển khai cách tiếp cận khuyến nông có sự tham gia vào hoạt động khuyến nông thường xuyên của PAEX sẽ thực hiện tại 5 tỉnh trong giai đoạn từ năm 2008 - 2010. Đồng thời, PAEX cũng thành lập một Trung tâm huấn luyện về phương pháp khuyến nông đặt tại MDI nhằm nâng cao năng lực, kỹ năng cho đội ngũ cán bộ khuyến nông và nông dân các tỉnh trong vùng dự án;

(2) Mục tiêu chung của PAEX là cải thiện chất lượng hệ thống khuyến nông tại Việt Nam nhằm góp phần vào công cuộc xóa đói giảm nghèo và thực hiện khuyến nông theo nhu cầu của người dân;

(3) Với các hoạt động của mình PAEX mong muốn sẽ hướng đến nâng cao hiệu quả hoạt động của các câu lạc bộ nông dân, năng lực của cán bộ khuyến nông sẽ được tăng cường, đặc biệt là các kỹ năng và phương pháp có sự tham gia. Bên cạnh đó, Trung tâm huấn luyện hướng đến đáp ứng nhu cầu đào tạo, nâng cao nghiệp vụ cho hệ thống khuyến nông ĐBSCL, đưa các phương pháp có sự tham gia vào hoạt động khuyến nông, tăng cường sự phối hợp giữa cơ quan khuyến nông với các cơ quan, tổ chức đoàn thể và nhấn mạnh vai

trò của Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn trong việc ủng hộ việc thực hiện khuyến nông có sự tham gia.

Nội dung hoạt động và kết quả mong đợi của chương trình PAEX được các đại biểu tham dự đánh giá cao vì đây là hướng đi phù hợp trong công tác khuyến nông. Đồng thời cách tiếp cận khuyến nông có sự tham gia, đáp ứng nhu cầu người dân cũng phù hợp với khung chính sách trong hoạt động khuyến nông tại Việt Nam. Các đại biểu tham dự cũng cho rằng Trung tâm Khuyến nông Quốc gia đã đưa phương pháp khuyến nông có sự tham gia (PTD) vào các hoạt động khuyến nông tại Việt Nam do vậy trong hoạt động khuyến nông tại địa phương các Trung tâm Khuyến nông tỉnh cũng phải thực hiện khuyến nông theo phương pháp PTD. Trong bối cảnh đó, các hoạt động của PAEX trong thời gian tới đóng vai trò rất quan trọng trong việc phối hợp thực với các địa phương triển khai lồng ghép PTD vào hoạt động khuyến nông thường xuyên.

Tại hội thảo, Ban điều phối Chương trình PAEX cùng các đơn vị tham gia cũng đi đến thoả thuận chung về vai trò của PAEX trong sự phối hợp thực hiện với các tỉnh như: (1) Hỗ trợ các CLB tham gia PAEX thành lập quỹ hoạt động, (2) Hỗ trợ các đơn vị tham gia một số điều kiện trong triển khai thực hiện các hoạt động của PAEX tại địa phương, (3) Hỗ trợ nông dân trong các hoạt động thử nghiệm, (4) Đào tạo nâng cao năng lực, kiến thức, kỹ năng cho cán bộ khuyến nông và nông dân, đặc biệt là chủ nhiệm các câu lạc bộ, (5) Cung cấp thông tin về hoạt động của PAEX đến các địa phương.

Cũng trong hội thảo này, kết quả điều tra cơ bản hệ thống khuyến nông các tỉnh tham gia PAEX cũng được trình bày với các đại biểu tham dự. Báo cáo tập trung vào cơ cấu tổ chức, quản lý của hệ thống khuyến nông; phương pháp lập kế hoạch, theo dõi và đánh giá các hoạt động khuyến nông cấp tỉnh, huyện; năng lực của cán bộ khuyến nông và thực trạng hoạt động của các câu lạc bộ nông dân/ khuyến nông. Các đại biểu cũng thảo luận một số kinh nghiệm trong hoạt động khuyến nông được trình bày trong báo cáo như sự phân quyền trong hoạt động khuyến nông đến cấp huyện, tranh thủ kinh phí địa phương cho hoạt động khuyến nông, vai trò của mạng lưới khuyến nông viên, Kết quả điều tra cơ bản giúp các đơn vị tham gia PAEX phân tích rõ hơn những thuận lợi và khó khăn trong hoạt động sắp tới. PTD được đánh giá là công cụ hiệu quả trong hoạt

động khuyến nông bởi nó không chỉ nâng cao năng lực và kỹ năng của cán bộ khuyến nông mà quan trọng hơn nó giúp người dân nâng cao năng lực trong tổ chức, quản lý sản xuất. Đó là hướng đi thích hợp và giúp nâng cao hiệu quả của công tác khuyến nông. Hiện nay, nhu cầu đổi mới cách tiếp cận trong công tác khuyến nông của các tỉnh là rất lớn, cụ thể là áp dụng PTD trong các chương trình khuyến nông. Bên cạnh các hỗ trợ của PAEX, sự chia sẻ kinh phí của các địa phương trong các hoạt động hợp tác với PAEX là điều kiện đảm bảo tính bền vững của chương trình. Sau hội thảo này, các tỉnh tham gia PAEX sẽ lần lượt tổ chức hội thảo khởi động tại địa phương để giới thiệu chương trình PAEX và thảo luận kế hoạch thực hiện cụ thể tại địa phương mình.

Trần Quốc Nhân

THÔNG TIN VỀ CÁC CÂU LẠC BỘ THAM GIA CHƯƠNG TRÌNH PAEX

Chương trình PAEX giai đoạn 2008-2010 sẽ hợp tác và làm việc với 45 câu lạc bộ nông dân (CLB) ở 5 tỉnh tham gia PAEX với trên 1000 nông dân. Trong đó tỉnh Sóc Trăng có 12 CLB, tỉnh Hậu Giang 10 CLB, tỉnh An Giang 8 CLB, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu 9 CLB và tỉnh Bình Phước 6 CLB. Những thông tin cơ bản của các CLB này được tóm tắt như trong các bảng dưới đây:

STT	Tên CLB	Địa điểm	Ngày thành lập	Số thành viên	Hệ thống canh tác chủ yếu
Tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu				160	
1	CLB Phước An	Đá Bạc, Châu Đức	5/2005	21	Chăn nuôi bò, gà
2	CLB Trung Nghĩa	Nghĩa Thành, Châu Đức	4/2006	24	Chăn nuôi gà
3	CLB Cầu Rì	Sông Soài, Tân Thành	6/2006	19	Điều, tiêu, cà phê
4	CLB Tân Châu	Châu Pha, Tân Thành	4/2007	20	Chăn nuôi bò, dê
5	CLB Núi Nhọn	Láng Dài, Long Điền	8/2005	9	Măng cầu
6	CLB Thanh An	Láng Dài, Long Điền	3/2006	15	Lúa, mỳ, đậu, bắp
7	CLB Tân Hòa	Long Tân, Long Điền	3/2006	13	Chăn nuôi heo, lúa
8	CLB Bầu Sỏi	Tân Lâm, Xuyên Mộc	6/2005	15	Điều, heo
9	CLB Ấp 3	Hòa Hội, Xuyên Mộc	8/2005	24	Tiêu, điều, heo

STT	Tên CLB	Địa điểm	Ngày thành lập	Số thành viên	Hệ thống canh tác chủ yếu
<i>Tỉnh Bình Phước</i>				<i>131</i>	
1	CLB PTD Phú Mỹ	Tân Phú, TX Đồng Xoài	11/2008	24	Điều, tiêu, cao su, heo
2	CLB PTD Ấp 3	Tân Thành, TX Đồng Xoài	11/2008	17	Cao su, điều, tiêu, heo
3	CLB PTD Đăk Nhau	Đăk Nhau, Bù Đăng	12/2008	35	Cao su, điều, tiêu, bò
4	CLB PTD Thôn 7	Mình Hưng, Bù Đăng	12/2008	19	Điều, cao su, tiêu, heo
5	CLB PTD Thôn 5	Thiện Hưng, Bù Đốp	12/2008	18	Tiêu, điều, heo
6	CLB PTD Tân Tiến	Tân Tiến, Bù Đốp	12/2008	18	Điều, tiêu, heo

STT	Tên CLB	Địa điểm	Ngày thành lập	Số thành viên	Hệ thống canh tác chủ yếu
<i>Tỉnh Sóc Trăng</i>				<i>333</i>	
1	CLB Khoen Tạo	Vĩnh Biên, Ngã Năm	7/2004	32	Lúa (2 vụ), lúa-cá Chăn nuôi heo
2	CLBKN Vĩnh Đồng	Vĩnh Quới, Ngã Năm	10/2004	30	Lúa (3 vụ) Chăn nuôi heo, vịt
3	CLBKN Kiệt Lợi	Lâm Kiệt, Thạnh Trị	8/2008	21 (Khmer)	Lúa (2 vụ), màu Chăn nuôi heo
4	CLBKN Kiệt Lập B	Lâm Tân, Thạnh Trị	2002	39 (Khmer)	Lúa (2 vụ) Chăn nuôi bò
5	CLB Hòa Phú 2	Hòa Tú 2, Mỹ Xuyên	3/2008	28	Nuôi tôm sú QCCT Lúa - tôm sú (2008)
6	CLB Bưng Chum	Tham Đôn, Mỹ Xuyên	11/2002	44 (Khmer, nữ)	Lúa, màu Chăn nuôi bò
7	CLB Đồng Tâm	Đại Tâm, Mỹ Xuyên	7/1998	30 (Khmer, nữ)	Lúa, màu Chăn nuôi bò, heo
8	CLB An Thạnh 2	An Thạnh 2, Cù Lao Dung	2/2006	21	Mía, bắp, khoai mì Tôm sú
9	CLBKN Võ Thành Ván	An Thạnh Nam, Cù Lao Dung	1/2005	21	Mía Bắp
10	CLB Giồng Cát	Phú Tâm, Mỹ Tú	4/2008	22	Lúa (3 vụ)
11	CLB Tam Sóc C1	Mỹ Thuận, Mỹ Tú	3/2002	24 (Khmer)	Lúa (2 vụ), màu Chăn nuôi bò, heo Tôm sú
12	CLBKN An Nghiệp	An Mỹ, Kế Sách	2008	21 (Khmer)	Lúa (3 vụ), màu Chăn nuôi bò, heo

STT	Tên CLB	Địa điểm	Ngày thành lập	Số thành viên	Hệ thống canh tác chủ yếu
<i>Tỉnh Hậu Giang</i>				221	
1	CLB Phú Trí A	Phú Hữu, Châu Thành	2005	18	CAT 16, ruộng
2	CLB Thạnh Tiến	Đông Thạnh, Châu Thành	2007	18	Màu, ruộng
3	CLBKN Phường 5	Phường 5, thị xã Vị Thanh	2003	15	Ruộng
4	CLB Thủy sản	Xà Phiên, Long Mỹ	2007	20	Lúa, chăn nuôi heo, cá
5	CLBKN Phong Lưu	Vĩnh Viễn, Long Mỹ	2007	34	lúa cá, trồng lúa
6	CLB Thủy sản	Vị Bình, Vị Thủy	2005	37	Lúacá 41, cá ao, trồng nấm rơm
7	CLB Lung 18	Phượng Bình, Phụng Hiệp	2003	25	NTTS, Trồng trọt, Chăn nuôi
8	CLB KN ấp Láng Hầm A	Ấp Láng Hầm A, TT. Gạch Rỏi, Châu Thành A	2007	20	Lúa, ương cây giống
9	CLBKN Số 3	Tân Hòa, Châu Thành A	2000	16	Lúa cá, chăn nuôi heo 8 hộ
10	CLB Cánh đồng mẫu	Hiệp Lợi, thị xã Ngã Bảy	2004	18	Lúa

STT	Tên CLB	Địa điểm	Ngày thành lập	Số thành viên	Hệ thống canh tác chủ yếu
<i>Tỉnh An Giang</i>				361	
1	CLB xã Phú Hữu	Phú Hữu, An Phú	1994	133	Trồng màu (đậu phộng) và lúa
2	CLB TT An Phú	Thị trấn An Phú, An Phú	1994	34	Sản xuất lúa giống
3	CLB Nông dân An Bình	An Bình, Thoại Sơn	2006	15	Sản xuất lúa giống
4	CLB Nông dân Vĩnh Trạch	Vĩnh Trạch, Thoại Sơn	9/1995	35	Sản xuất lúa hàng hóa và lúa giống
5	CLB Nông dân Châu Lăng	Châu Lăng, Tri Tôn	5/2001	38	Sản xuất lúa giống và trồng đậu xanh
6	CLB Nông dân Tân Thuận	Tà Đảnh, Tri Tôn	2003	35	Sản xuất lúa hàng hóa và lúa giống
7	CLB Nông dân Vĩnh Hạnh	Vĩnh Hạnh, Châu Thành	1999	19	Nuôi cá lóc trong vèo và trồng nấm rơm
8	CLB Nông dân Thạnh Hưng	Bình Thạnh, Châu Thành	2000	52	Trồng màu và chăn nuôi bò

TIÊU CHÍ CHỌN CÁC CLB THAM GIA PAEX - TRƯỜNG HỢP Ở HẬU GIANG

Trong thời gian từ ngày 5 - 11/8/2008, Chương trình PAEX đã phối hợp với Trung tâm Khuyến nông (TTKN) tỉnh Hậu Giang triển khai kế hoạch thực hiện của chương trình PAEX giai đoạn 2008 - 2010 đến từng huyện/thị trong tỉnh. Mục đích của việc triển khai này nhằm giới thiệu mục tiêu, các hoạt động chính và kết quả mong muốn đạt được của chương trình PAEX đến các đối tác có liên quan, bao gồm Phòng Nông nghiệp, Trạm Khuyến nông, Hội Nông dân và Hội Phụ nữ. Mục tiêu của chuyến làm việc này cũng nhằm thẩm định lại các câu lạc bộ (CLB) sẽ tham gia

vào chương trình PAEX tại địa bàn các huyện thuộc tỉnh Hậu Giang.

Để tham gia vào hoạt động của PAEX, các CLB phải hội đủ một số tiêu chí quan trọng như sau: (1) CLB đang hoạt động, (2) Thành viên CLB phải có hoạt động sản xuất chính về nông nghiệp, (3) CLB có nhiều hộ nghèo, có người dân tộc và tỷ lệ phụ nữ tham gia sinh hoạt từ 30% trở lên. Tại từng huyện, nhóm làm việc kết hợp với Phòng Nông nghiệp, Trạm Khuyến nông, Hội Nông dân và Hội Phụ nữ đánh giá các CLB so với tiêu chí nêu trên để xác định 10 CLB sẽ tham gia các

hoạt động của PAEX. Các CLB được nhóm làm việc viếng thăm và giới thiệu các hoạt động sẽ hợp tác với PAEX trong thời gian tới.

Kết thúc chuyến làm việc, Chương trình PAEX đã nhận được sự quan tâm và đánh giá rất cao từ đại diện Phòng Nông nghiệp, Trạm Khuyến nông, Hội Nông dân và Hội Phụ nữ. Các đơn vị mong muốn được hợp tác và phối hợp chặt chẽ với chương trình trong việc triển khai hoạt động thực hiện tại địa phương, cụ thể là tại các CLB khuyến nông đã được chọn.

Trần Quốc Nhân

HUẤN LUYỆN PTĐ CHO CÁN BỘ KHUYẾN NÔNG ĐBSCL

Trong khuôn khổ hợp tác giữa Viện Nghiên cứu Phát triển ĐBSCL (VNCPT ĐBSCL), Trường Đại học Cần Thơ và Trung tâm Khuyến nông Khuyến ngư Quốc gia, VNCPT ĐBSCL đã tổ chức 3 lớp huấn luyện Phương pháp Phát triển kỹ thuật có sự tham gia (PTĐ) cho 70 cán bộ khuyến nông và khuyến nông viên thuộc các tỉnh ĐBSCL. Trong đó một lớp tổ chức tại Trung tâm Khuyến nông Vĩnh Long và hai lớp tổ chức tại Viện Nghiên cứu Phát triển ĐBSCL (Đại học Cần Thơ). Các lớp tập huấn diễn ra trong thời gian 5 ngày. Học viên được trang bị những kiến thức và kỹ năng của cách tiếp cận khuyến nông có sự tham gia bao gồm lịch sử khuyến nông thế giới và Việt Nam, các đặc điểm của PTĐ, các công cụ, kỹ năng và thái độ trong PTĐ và các bước của PTĐ. Đồng thời, các học viên cũng được tham quan học tập và chia sẻ kinh nghiệm với các câu lạc bộ nông dân và cán bộ khuyến nông tham gia hoạt động PTĐ trong dự án Khuyến nông ĐBSCL (2001-2007) và Chương trình khuyến nông có sự tham gia (PAEX) giai đoạn 2008-2010. Cuối khóa huấn

luyện, các học viên đánh giá cao nội dung cũng như phương pháp truyền đạt của tập huấn viên và mong đợi có nhiều lớp tập huấn như thế để hoạt động khuyến nông ở địa phương đạt kết quả tốt hơn.

Nguyễn Văn Nay

Một góc của lớp tập huấn PTĐ, tổ chức ở Trung tâm Khuyến nông Vĩnh Long

Từ ngày 13 – 22/10/2008, chương trình PAEX tổ chức tập huấn phương pháp khuyến nông có sự tham gia (PTD, bước 1) cho cán bộ khuyến nông, cán bộ Hội Nông dân và cán bộ Hội Phụ nữ của tỉnh An Giang. Khóa tập huấn được tổ chức tại Viện Nghiên cứu Phát triển Đồng bằng sông Cửu Long, Trường Đại học Cần Thơ từ 13 – 15/10. Ngày 16/10 các học viên chia thành 4 nhóm đi thực hành "Cây Vấn Đề" ở các câu lạc bộ nông dân, sau đó về báo cáo kết quả

và chia sẻ kinh nghiệm tại Châu Đốc ngày 17/10. Cảm hứng từ khóa tập huấn này, học viên Kiều Văn Liên – Chủ tịch Hội nông dân xã Phú Hữu (An Phú, An Giang) đã sáng tác bài thơ "PTD An Giang Bước 1" và đọc tặng cho tập thể lớp trước khi kết thúc khóa học. Bản tin kỳ này xin giới thiệu bài thơ trên đến quý độc giả. Nhân đây Ban biên tập xin cảm ơn tác giả Kiều Văn Liên và mong nhận được nhiều bài viết từ các bạn gần xa.

PTD AN GIANG BƯỚC 1

Khi vừa nhận được chiêu sinh,
Lòng ta cảm thấy mừng mừng, lo lo.
Ta liền thông báo vợ nhà,
Anh đi tập huấn một tuần mới xong.
Tại Trường Đại học Cần Thơ,
Ở Viện Nghiên cứu đồng bằng Cửu Long.
Vì đây là khóa đầu tiên,
Dự án hỗ trợ quan tâm cho mình.
Nâng cao kiến thức khuyến nông,
Chăm lo giúp đỡ nông dân vững vàng.
Mười ba anh phải đến Trường,
Việc nhà sản xuất mọi bề em lo.
Anh đi năm bữa anh về,
Mang về kiến thức khuyến nông quê mình.
Giúp cho toàn thể nông dân,
Phát triển công tác khuyến nông tự làm.

...
Ngày đầu khai giảng ở Trường,
Ôn định tổ chức phân thành bốn chi.
Nhóm một nhóm trưởng bạn Tài,
Nhóm hai bạn én, nhóm ba bạn Hoàng,
Nhóm bốn thì có bạn Bằng,
Bạn Liên lớp trưởng học hành làm thơ.
Học viên chăm chú tiếp thu,
Giảng viên truyền đạt bài nào cũng hay.
Định nghĩa khuyến nông là gì?
Chuyển giao khoa học cho người nông dân.
Quan hệ cầu nối bốn nhà,
Khuyến nông đào tạo nâng cao tay nghề.
CLB sinh hoạt hằng say,

Nông dân hiểu biết thông tin thị trường.
Dự án của Bỉ trợ tài,
PTD có sự tham gia mọi người.
Vai trò cán bộ khuyến nông,
Nông dân thật sự là người chuyên gia.
Phông vấn (bán) cấu trúc thực hành,
Nội dung phông vấn để tìm thông tin.
Cây Vấn Đề đến tận nông dân,
Đặt ra câu hỏi nông dân trả lời.
Đi tìm gốc rễ nguyên nhân,
Khó khăn trở ngại nông dân gieo trồng.
Bốn nhóm về gặp nông dân,
Tổ chức cuộc họp khuyến nông quê mình.
Phân công nhiệm vụ thành viên,
Kế hoạch thực tập đúng vào nội dung.
Châu Đốc họp mặt một ngày,
Nhóm trưởng báo cáo việc làm đã xong.
Sơ kết để biết đúng sai,
Rút ra kinh nghiệm ngày mai thực hành.
Đến đây xin chúc giảng viên,
Luôn luôn mạnh khỏe đạt thành ước mơ.
Học viên các bạn chúng mình,
Khi về nhớ mãi những ngày bên nhau.
Chúc cho toàn thể gia đình,
An Khang thịnh vượng mau mau phát tài.
Chúc cho Tiến sĩ Duy Cần,
Thầy Dương, thầy Nay, thầy Hoàng, thầy Bình,
Cùng nhau nghiên cứu đề tài,
Thực hiện thắng lợi mục tiêu Viện-Trường.
Hẹn ngày gặp lại phường B(*),
Hăm hai hăm một chúng mình bên nhau.

(*) Khóa tập huấn sẽ tiếp tục giới thiệu PTD bước 2 và bước 3 từ 21 – 22/10/2008 tại phường Châu Phú B, TX Châu Đốc.

Kiều Văn Liên 17/10/2008

ĐOÀN KHUYẾN NÔNG CAMPUCHIA THĂM CHƯƠNG TRÌNH PAEX CẦN THƠ

Trong những ngày cuối tháng 7 năm 2008, đoàn cán bộ khuyến nông (CBKN) thuộc Vương quốc Campuchia đã tổ chức chuyến viếng thăm và trao đổi kinh nghiệm với chương trình PAEX từ ngày 28/07 – 1/08/2008. Thành phần đoàn tham quan bao gồm ông Mak Soeun - Phó Giám đốc Trung tâm khuyến nông (TTKN) Quốc gia Campuchia; ông Say Tom và ông Pech Romnea thuộc Phòng Nhân sự và Huấn luyện TTKN Quốc gia Campuchia và ông Kim Savoeun - Trưởng phòng Khuyến nông tỉnh Kandal. Ngoài ra, đoàn tham quan còn có 2 đại diện của tổ chức VVOB tại Campuchia, ông Tool Velvaert và ông Jan Geusens. Trong chuyến tham quan, phái đoàn khuyến nông Campuchia được Ban điều phối dự án PAEX giới thiệu các thông tin về lịch sử hoạt động, điều kiện hình thành và khởi nguồn dự án PAEX.

Đồng thời đại diện Ban điều phối dự án bao gồm TS. Nguyễn Duy Cần, Phó Giám đốc Viện Nghiên cứu Phát triển ĐBSCL và TS. Nico Vromant, điều phối PAEX của VVOB cũng chia sẻ với đoàn tham quan những kinh nghiệm tổ chức hoạt động của dự án, những thuận lợi và khó khăn trở ngại, hướng giải pháp, cách tiếp cận của dự án và phương pháp huấn luyện và chuyển giao khoa học kỹ thuật cho cán bộ khuyến nông và nông dân.

Đoàn tham quan cũng đến thăm và làm việc với TTKN Hậu Giang, Trạm Khuyến nông (TKN) huyện Châu Thành và câu lạc bộ (CLB) Khuyến nông Tân Long (Châu Thành, Hậu Giang). Tại đây, những kinh nghiệm về triển khai hoạt động của dự án, phương thức tổ chức, quản lý và hoạt động khuyến nông tại địa phương cũng được chia sẻ với đoàn tham quan.

Đoàn khuyến nông Campuchia tham quan mô hình nuôi cá rô đồng tại CLB Tân Long, xã Đông Phước A, huyện Châu Thành, tỉnh Hậu Giang

Đoàn cũng được CLB Tân Long trình bày kinh nghiệm tổ chức, quản lý và hoạt động CLB. Thành viên CLB cũng giới thiệu các hoạt động của Dự án Khuyến nông ĐBSCL tại CLB với cách tiếp cận khuyến nông có sự tham gia và tác động của dự án trong hoạt động sản xuất, ứng dụng kỹ thuật và kỹ năng tổ chức, quản lý trong sản xuất của họ.

Ngoài ra, đoàn tham quan cũng tiếp xúc và trao đổi với 2 chủ nhiệm CLB nông dân Tam Sóc C1 (Sóc Trăng) và CLB nông dân Trung Chánh (Vĩnh Long) về kinh nghiệm quản lý, điều hành, tổ chức hoạt động CLB. Chuyến tham quan là tiền đề cho những hoạt động trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm và hợp tác chặt chẽ giữa Dự án PAEX và Dự án Khuyến nông tại Vương quốc Campuchia trong tương lai.

Võ Hồng Dũng

Cán bộ chương trình PAEX chia sẻ kinh nghiệm cùng đoàn khuyến nông Campuchia

CHUYÊN GIA KATHLEEN LOCUS ĐẾN VIỆT NAM

Trong thời gian từ 21 – 26/07/2008, bà Kathleen, chuyên gia tổ chức Hợp tác Phát triển và Hỗ trợ Kỹ thuật của Vương quốc Bỉ (VVOB) đã có chuyến thăm và làm việc với Chương trình PAEX tại Việt Nam. Trong chuyến đi này, bà Kathleen đã thăm và làm việc ở 2 địa phương nơi chương trình PAEX đang triển khai thực hiện. Tại Thành phố Hồ Chí Minh, bà đã thăm và làm việc với Viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp miền Nam, cơ quan điều phối PAEX khu vực Đông Nam Bộ. Tại đây, Ban điều phối dự án đã trình bày những kết quả hoạt động của Dự án Khuyến nông cho người nghèo (PAEP) giai đoạn 2005 - 2007 và kế hoạch của chương trình PAEX tại Bình Phước và Bà Rịa Vũng Tàu. Đồng thời, chuyên gia Kathleen cũng tham dự Hội thảo khởi động dự án PAEX tại 2 tỉnh nêu trên. Trong thời gian diễn ra hội thảo, bà cũng đến thăm câu lạc bộ (CLB) nông dân tuổi Đá Bạc. Tại CLB bà đã được nghe báo cáo của các thành viên về những hoạt động và kinh nghiệm của CLB về cách tiếp cận khuyến nông có sự tham gia cho người nghèo được áp dụng trong thời gian qua.

Tại Cần Thơ, bà Kathleen đã có buổi làm việc với Viện Nghiên cứu Phát triển ĐBSCL, cơ quan điều phối PAEX khu vực ĐBSCL về kế hoạch hoạt động giai đoạn 2008 – 2010. Nhóm làm việc cũng thảo luận việc thiết lập và kế hoạch hoạt động của Trung tâm Huấn luyện tại Viện Nghiên cứu Phát triển ĐBSCL (Đại học Cần Thơ). Trung tâm này sẽ đảm trách việc huấn luyện các phương pháp khuyến nông, kỹ năng tổ chức quản lý và các nội dung khác nhằm nâng cao năng lực cho cán bộ khuyến nông và nông dân Chương trình PAEX tại Đông Nam Bộ và ĐBSCL.

Bà Kathleen thăm và trao đổi với CLB Tam Sóc C1, huyện Mỹ Tú, Sóc Trăng

Trong thời gian làm việc tại ĐBSCL, bà Kathleen cũng đến thăm và làm việc với Trung tâm Khuyến nông (TTKN) Sóc Trăng, một trong 3 cơ quan đại diện cho 3 tỉnh tham gia dự án PAEX tại ĐBSCL bao gồm tỉnh An Giang, Hậu Giang và Sóc Trăng. Ban giám đốc và cán bộ khuyến nông TTKN Sóc Trăng đã có buổi trao đổi với bà Kathleen về kế hoạch triển khai PAEX, những thuận lợi, khó khăn trong áp dụng và lòng ghép mở rộng cách tiếp cận khuyến nông có sự tham gia tại địa phương. Trong chuyến làm việc tại Sóc Trăng bà cũng đến thăm CLB nông dân Tam Sóc C1 thuộc huyện Mỹ Tú. Đây là CLB mà hầu hết thành viên là bà con Khơ-me. CLB Tam Sóc C1 đã có thời gian dài hợp tác với Dự án Khuyến nông ĐBSCL (từ năm 2003) và đạt được nhiều kết quả đáng khích lệ. Trong buổi thảo luận, CLB đã chia sẻ với đoàn làm việc những hoạt động CLB đã thực hiện, kinh nghiệm tổ chức, quản lý và sự nâng cao năng lực, kiến thức của bà con nông dân cũng như mong muốn hợp tác làm việc trong thời gian tới.

Võ Hồng Dũng

CHIA TAY ĐIỀU PHỐI VIÊN CHƯƠNG TRÌNH PAEX

Chương trình PAEX (khuyến nông có sự tham gia) ở phía Nam, Việt Nam lấy làm tiếc khi phải nói lời chia tay với Tiến sĩ Nico Vromant – điều phối viên phía VVOB (Bi) của dự án MDAEP trước đây và chương trình PAEX hiện tại. Ông Nico đã làm việc ở Việt Nam “qua hai thế kỷ” như cách nói ví von của chính ông. Đúng vậy TS. Nico đã đến làm việc tại Viện Nghiên cứu Phát triển Đồng bằng sông Cửu Long (PTĐB), Đại học Cần Thơ từ 1995 như một tình nguyện viên trong khuôn khổ dự án “lúa – cá”. Năm 2001 dự án này kết thúc và ông ta quay về Bỉ cùng với người vợ hiền cũng là cán bộ của Viện PTĐB và một cậu trai kháu khỉnh mang hai dòng máu Việt – Bỉ. Đến năm 2006 người con rể đất Việt này quay lại Cần Thơ với vai trò

điều phối viên của VVOB cho dự án MDAEP và tiếp tục vị trí này trong chương trình PAEX.

Ngày 22/8/2008, Viện PTĐB đã tổ chức buổi lễ chia tay với ông Nico cùng gia đình. Đến dự có đại diện Phòng Hợp tác Quốc tế (ĐHCCT), Ban Giám đốc cùng đông đảo cán bộ Viện PTĐB. Đặc biệt còn có sự hiện diện của BGĐ và cán bộ khuyến nông đến từ Sóc Trăng và Hậu Giang. Trong buổi họp mặt ấm áp nghĩa tình này Giám đốc Viện PTĐB, TS. Trần Thanh Bé, đã điểm lại và ghi nhận những đóng góp của ông Nico cho sự phát triển của Viện PTĐB và nông dân vùng sông Mê Công nói riêng cũng như tình hữu nghị hợp tác giữa Việt Nam và Bỉ nói chung. Được biết TS. Nico được tổ chức VVOB (Bi) chọn làm quản lý dự án cấp quốc gia ở

Suriname (Nam Mỹ). Ông cùng gia đình đã rời Việt Nam vào cuối tháng 8/2008 vừa qua để lại cho chúng tôi những luyện tiếc và nhiều kỷ niệm đẹp. Kính chúc ông cùng gia đình gặp nhiều may mắn và thành công trong công việc cũng như trong cuộc sống. Hy vọng một ngày nào đó ông sẽ trở lại vùng sông nước này để góp phần cho sự phát triển của “quê hương thứ hai” mình như nguyện ước không chỉ của chúng ta mà cũng là của chính ông phát biểu trước khi rời Việt Nam.

Tổ chức VVOB cũng đã quyết định cử ông Simon Jeanmart thay thế cho TS. Nico với vai trò là điều phối viên của chương trình PAEX. Xin chúc mừng ông Simon !

Nguyễn Thanh Bình

Chuyến thăm của giám đốc chương trình VVOB Việt Nam đến PAEX

Ngày 13 và 14/10/2008, bà Kathleen Locus chuyên gia của VVOB tại Brussels và ông Wilfried Theunis là Giám đốc chương trình quốc gia của tổ chức VVOB tại Việt Nam đã có chuyến thăm và làm việc với chương trình PAEX tại ĐBSCL. Đoàn làm việc cũng có sự tham gia của ban điều phối dự án PAEX tại 2 tỉnh miền Đông Nam Bộ, nơi nhóm chuyên gia đã thăm và làm việc trước đó vào ngày 13/10. Trong thời gian làm việc, ban điều phối PAEX khu vực đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) đã trình bày kế hoạch hoạt động, kết quả các hoạt động trong giai đoạn triển khai dự án, kế hoạch huấn luyện, kết quả điều tra cơ bản đầu dự án và những thuận lợi khó khăn trong tiến trình thực hiện kế hoạch dự án. Đồng thời, đoàn cũng có chuyến thăm và làm việc với Trạm Khuyến nông (TKN) Châu Thành, tỉnh Hậu Giang. Trong buổi làm việc, các chuyên gia được giới thiệu về các hoạt động khuyến nông tại địa phương và các hoạt động hợp tác với PAEX giai đoạn 2008 – 2010. Đoàn chuyên gia cũng đến thăm và tìm hiểu các hoạt động của CLB Phú Trí, xã Phú Hữu, huyện Châu

Đoàn tham quan tại CLB Phú Trí

Bên cạnh đó, đoàn làm việc cũng đến thăm và trò chuyện với các học viên là cán bộ Khuyến nông, cán bộ Hội Nông dân và Hội Phụ nữ trên các địa bàn tỉnh An Giang đang tham dự khoá huấn luyện phương pháp khuyến nông có sự tham gia được tổ chức tại Trung tâm Huấn luyện thuộc PAEX đặt tại Viện Nghiên cứu Phát triển Đồng bằng sông Cửu Long.

Võ Hồng Dũng

CHUYẾN THAM QUAN DỰ ÁN BÈO LỤC BÌNH Ở HẬU GIANG

Các tỉnh ở đồng bằng sông Cửu Long từ xưa đến nay xem lục bình là một vấn nạn, nó mọc nhiều gây cản trở lưu thông, đôi khi phải thuê mướn công lao động để vớt chúng đem lên bờ hao tổn tiền của nhằm giải quyết ách tắc giao thông, trả lưu thông cho đồng sông. Đó là chuyện trước đây, chuyện cây lục bình làm hàng thủ công mỹ nghệ xuất khẩu sang nhiều nước trên thế giới đã được nhiều người biết. Nhưng dùng lục bình để sản xuất nấm rơm đây mới là chuyện lạ và lạ hơn nữa là cây lục bình có thể tạo ra khí biogas cung cấp năng lượng cho con người. Ngoài ra xác bã lục bình sau khi được ép lấy nước có thể ủ hoại mục làm phân xanh trồng rau, trồng kiếng rất tốt, ...

Trong hội thảo khởi động lễ ra mắt Trung tâm Nghiên cứu Đào tạo dự án bèo lục bình tại Trung tâm Nghiên cứu Đa dạng Sinh học Hòa An - Trường Đại học Cần Thơ (ngày 8/8/2008) đã có đông đảo quý đại biểu, lãnh đạo tỉnh Hậu Giang,

Trồng nấm bào ngư trên "rơm lục bình"

cán bộ và nông dân tiên tiến tỉnh Hậu Giang và các tỉnh lân cận đến tham quan. Chương trình PAEX đã hỗ trợ cho cán bộ khuyến nông và nông dân ở 3 tỉnh đồng bằng sông Cửu Long (An Giang 23 đại biểu, Hậu Giang 15 đại biểu và Sóc Trăng 29 đại biểu) đi tham quan dự án "bèo lục bình" này trong ngày hội thảo nói trên. Đoàn đã được xem mô hình trồng nấm rơm, nấm bào ngư bằng lục bình, nuôi trùn quế, ép nước lục bình để tạo biogas làm khí đốt, khí biogas chạy động cơ ép trấu thành than để làm nguyên liệu đốt. Ngoài ra khí biogas được sử dụng để chạy động cơ bơm nước phục vụ cho nông nghiệp. Sau hội thảo nhiều cán bộ và nông dân rất tâm đắc mô hình này, mờ ra hương đi mời triển vọng giải quyết được nhiều việc làm lúc nông nhàn tạo thêm thu nhập cho nông dân cũng như giải quyết vấn đề ô nhiễm môi trường thông qua việc sử dụng biogas.

Đỗ Văn Hoàng

Đào tạo & Huấn luyện

Sau các cuộc hội thảo khởi động toàn chương trình và ở 5 tỉnh, một buổi họp lập kế hoạch huấn luyện được tổ chức ngày 1-8-2008 tại Viện Khoa học Kỹ thuật Nông nghiệp Miền Nam. Kế hoạch huấn luyện cho năm 2008 được thông qua trong buổi họp và các đối tác thực hiện tổ chức các khóa tập huấn cho các tỉnh ngay từ tháng 8-2008. Đến hết tháng 11-2008, những khóa tập huấn sau đây đã được thực hiện tại 5 tỉnh thuộc chương trình PAEX.

Khóa	Học viên	Thời gian	Địa điểm	Ghi chú
Tháng 8				
PTD 1 HG PTD23HG	22 CBKN tỉnh và huyện	18-22/8/08 4-5/9/08	Viện MDI Hậu Giang	Thực hành tại địa phương
Quản lý tổ nhóm HG	14 CBKN + 7 CN CLB	21-23/8/08	Vị Thanh (Hậu Giang)	Ngân sách địa phương
PTD1 AG PTD23AG	21 CBKN tỉnh và huyện	25-29/8/08 9-10/9/08	Viện MDI An Giang	Thực hành tại địa phương
Tháng 9				
PTD 1 ST PTD23ST	17 CBKN + 10 BCN CLB	3-6/9/08 11-12/9/08	Sóc Trăng	Thực hành tại địa phương
Quản lý tổ nhóm BRVT	23 BCN CLB và CBHND xã	4/9/2008	Bà Rịa-Vũng Tàu	
Kỹ năng khuyến nông và PTD	23 CBKN tỉnh và huyện	5-8/9/08	Tiền Giang	Ngân sách địa phương
PTD BRVT	25 CBKN tỉnh, huyện và xã	8-12/9/2008	Bà Rịa-Vũng Tàu	
PRA cho 3 tỉnh	25 CBKN	13/9/08	Viện MDI	Chuẩn bị cho số liệu cơ bản
PTD123HG	27 CBKN + CBHND, CBHPN	15-20/9/08	Viện MDI Hậu Giang	Thực hành tại địa phương
PTD BP	25 CBKN, CBHND và Đoàn thanh niên cấp tỉnh	22-30/9/2008	Bình Phước	
Tháng 10				
PTD 1 AG PTD23AG	20 KNV + CBHND, CBHPN xã	13-17/10/08 21-22/10/08	Viện MDI Châu Đốc	Thực hành tại địa phương
PTD BP	24 KNV, BCN CLB	14-17/10/2008	Bình Phước	
PTD BRVT	26 KNV, CBHND, CBHPN	27-31/10/2008	Bà Rịa-Vũng Tàu	
PTD 1 AG PTD23AG	20 KNV + CBHND, CBHPN xã	29/9-3/10/08 7-8/10/08	Viện MDI An Giang	Thực hành tại địa phương
Tháng 11				
Quản lý tổ nhóm AG	18 KNV và BCN CLB	10-12/11/2008	Viện MDI	
Quản lý tổ nhóm AG	17 KNV và BCN CLB	19-21/11/2008	Viện MDI	
PM&E HG	23 CBKN	25-27/11/2008	Viện MDI	
Tháng 12				
Huấn luyện PTD bước 1-4 cho CBKN thuộc TTKNKN quốc gia	3 lớp (2 lớp tại MDI và 1 lớp tại TTKN Vĩnh Long)	15-20/12/2008 22-27/12/2008	Viện MDI TTKN Vĩnh Long	Đi tham quan tại địa phương

Ghi chú

- PTD: Phát triển kỹ thuật có sự tham gia (PTD 1 = PTD bước 1, PTD 23 = PTD bước 2 và 3)
- PRA: Đánh giá nông thôn có sự tham gia
- PM&E: Giám sát và đánh giá có sự tham gia
- AG: An Giang, HG: Hậu Giang, ST: Sóc Trăng, BRVT: Bà Rịa-Vũng Tàu, BP: Bình Phước
- CBKN: cán bộ khuyến nông, KNV: khuyến nông viên, CBHND: cán bộ Hội Nông dân, CBHPN: cán bộ Hội Phụ nữ,
- BCN CLB: ban chủ nhiệm câu lạc bộ

Lê Thành Đương và Nguyễn Kim Hành

MỘT SỐ HÌNH ẢNH HOẠT ĐỘNG

HỘI THẢO LẬP KẾ HOẠCH CHƯƠNG TRÌNH KHUYẾN NÔNG - PAEX NĂM 2009
WORKSHOP ON PLANNING FOR PAEX PROGRAM 2009
 Cần Thơ, ngày 24 -11 - 2008

NG CỬA CHƯƠNG TRÌNH PAEX

**Nhóm
chương
trình
PAEX tại
Viện
Nghiên
cứu
Phát triển
đồng bằng
sông
Cửu Long
(MDI)**

Simon Jeanmart và Nguyễn Duy Cần

Trần Quốc Nhân

Nguyễn Thanh Bình

Đỗ Văn Hoàng

Phạm Thị Pa Ri

Võ Hồng Dũng

Lê Thành Dương

Nguyễn Văn Nay

*Lê Văn Gia Nhõ, Nguyễn Kim Hành, Huỳnh Trần Quốc
Huỳnh Thị Đan Anh, Hồ Thị Thanh Sang*

**Nhóm
chương trình
PAEX
tại Viện
Khoa học
Nông nghiệp
Miền Nam**

*In 1.500 cuốn khổ 20 x 29 cm, tại Công ty CP in tổng hợp
Cần Thơ theo giấy phép số 26/GPXB-STTTT do Sở
Thông tin và Truyền thông TP Cần Thơ cấp ngày 16/2/20*